

Isabel De Latthauwer en Kristof Mouton

In Lochristi bouwden Isabel De Latthauwer en Kristof Mouton de eerste serrestal voor vleesvee in Vlaanderen. Het systeem is nu een jaar in werking en bevalt goed. De open structuur, de luchtige bouw en extra veel lichtinval typeren het innovatieve bouwproject.

Activiteit:	bosbouw, agroforestry, vleesvee voor mesterij en natuurbegrazing
Rassen:	witblauw en angus
Voersysteem:	voerrobot met voerkeuken
Aantal boxen:	58
Lengte tentstal:	76 meter
Breedte tentstal:	38,4 meter
Goothoogte:	5,5 meter

Echt opvallend in de omgeving is de serrestal van Kristof Mouton (36) en Isabel De Latthauwer (34) niet. In de gemeente Lochristi – waar veel plantenveredelings- en vermeerderingsbedrijven zijn gehuisvest – valt een serre amper op. 'Ik heb het staltype voor het eerst gezien in Nederland', zegt Kristof Mouton. Het vormde de directe aanleiding om de plannen voor een nieuwe vleesveestal door te rekenen voor zowel een traditionele stal als een foliestal. 'We hebben eerst met de constructeur Heuvel-Folie-Serres gebrainstormd over het stalconcept en de hokken aangepast volgens de kap en de structuur van de bovenbouw.'

Serre met cabrio-effect

De redenen waarom Kristof Mouton uiteindelijk toch voor de serrestal koos, zijn divers. Een belangrijke overweging was in ieder geval de diervriendelijkheid. 'De dieren leven in een soort veranda. 's Nachts kun je van binnenuit de sterrenhemel zien en in de zomermaanden lijkt het door de opendakstructuur bijna alsof ze buiten liggen. Het is een heel natuurlijke manier van huisvesten.' De nieuwe stal is 76 meter lang en exact 38,4 meter breed. De overspanning telt

Kristof Mouton bouwt nieuwe vorm van mesterij

Serrestal met voederrobot

Het is de eerste serrestal in Vlaanderen. Kristof Mouton en Isabel De Latthauwer uit Lochristi kozen voor het diervriendelijke karakter van foliebouw bij het oprichten van hun nieuwe vleesveestal. Het klimaat is gestuurd en het mestvee krijgt automatisch voer.

tekst **Annelies Debergh**

een totaal van acht kleine topgeveltjes. Binnenin zijn vier rijen diepstrooiselboxen, samen zijn dat 58 hokken voor mestvee. De boxen zijn telkens acht meter diep en vier meter breed en achterin voorzien van een twee meter hoge betonwand. De voergang is beperkt tot 3,20 meter.

De stal is nu meer dan een jaar in gebruik en het systeem van huisvesten heeft stilaan geen geheimen meer voor de eigenaar. Kristof Mouton somt dan ook moeiteloos de voordelen op. 'De stal is niet alleen erg lichtig, de temperatuur is ook goed te regelen', vindt de vleesveehouder. Dat geldt zowel in de zomer als in de winter, zo voegt hij eraan toe. 'De stal is gebouwd met een dubbele plasticfolie. In de winter kan tussen de beide lagen een luchtlaag geblazen worden met een extra isolerend effect. Daardoor blijft de stal ook in een koudeperiode op temperatuur.'

In de zomer krijgt de stal door het openzetten van de dakpanelen een extra lichtig effect. 'Het is op warme dagen een beetje als rijden met een cabrio', zegt Kristof Mouton en vergelijkt daarmee de stal met een auto met een open dak. De stal is op het zuiden gericht en op warme dagen wordt de kap volledig opengezet. 'Door het zonwerende plastic bovenaan komen de dieren toch niet direct in de zon te liggen. Wel ontstaat een soort venturisyysteem waardoor de lucht continu blijft rondgaan. De temperatuur binnen in de stal blijft zo gemakkelijk vier tot vijf graden onder de buitentemperatuur.'

Na alle pluspunten wat betreft het diervriendelijke karakter van de stal te heb-

ben genoemd, gaat Kristof Mouton ook nog kort in op de kostprijs. 'Behalve de voordelen voor dierenwelzijn komt de stal ook goedkoper uit', klinkt het. Kristof Mouton spreekt van vijftien tot twintig procent prijsvoordeel. 'Prijsverschillen hangen natuurlijk af van hoe luxueus je de stal wilt uitvoeren. In deze stal zijn de vier zijgevels bijvoorbeeld vast uitgevoerd. In het geval van windzeil zou dat een andere kostprijs zijn geweest.'

Folie elke zeven jaar vervangen

Door de gesloten uitvoering van de stal, kan het in de wintermaanden niet binnen vriezen. Het niet kunnen regelen van de zijkanten van de stal is geen nadeel, zo ondervindt Mouton. 'Met de dakopening kan al voldoende ventilatie geregeld worden', luidt zijn devies. Hij geeft nog aan: 'Elk systeem heeft voor- en nadelen. Met spaceboarding, een luchtdoorlaat tussen houten latten, kun je de ventilatie in feite ook niet doelgericht aanpassen. In de winter zou de ruimte tussen de houtlatten in principe nauwer moeten zijn dan in de zomermaanden.'

Elke zeven jaar is de folie wel aan vervanging toe. 'We hebben een garantie voor zeven jaar, het kan evengoed langer duren', zegt Kristof Mouton. De slijtage van de folie hangt onder meer af van de invloed van ammoniak. Voor onzekerheid zorgt dat niet, de kostprijs is in de investering meegerekend. 'Na zeven jaar kost de vervanging zeventuizend euro, dat is duizend euro op jaarbasis. Nieuwe folie hangen neemt twee dagen in beslag.'

Door automatisch voeren werken met smalle voergang

Eigengebouwd vangstelsysteem voor de wekelijkse verzorging van vee

Weerstation met klimaatcomputer verzorgt de ventilatie

Voerkeuken van de automatische voerrobot

Door de dakstructuur kan het dak volledig opengezet worden

Black angusvee verzorgt begrazing van natuurgebieden

De opening van de dakpanelen wordt automatisch gestuurd door een weerstation, dat voor aan de stal in de buitenlucht is bevestigd. Voor de opening baseert het weerstation zich op de buitentemperatuur, de windsnelheid en de hoeveelheid regen. 'Eigenlijk zou er nog een vochtmeter in de stal bij kunnen om de luchtvochtigheid continu in de gaten te houden en de ventilatie daar nog op aan te passen.'

Voorlopig is een bijkomende vochtmeting nog niet aan de orde, zo zegt Kristof. Hij glimlacht. 'Een serrestal is eigenlijk een soort bouw pakket waar je mee kunt blijven spelen.'

Bosbouw en vleesvee

Als zoon van een landbouwer rolde Kristof Mouton als vanzelf in de vleesveehouderij. Op een tweede locatie koos hij ervoor om een oude boerderij te herbouwen met het oog op activiteiten in de land- en bosbouw. 'Omdat er nog een vergunning was voor vleesvee, werden de stallen behalve voor het bosbouw materiaal ook gebruikt voor de vleesveehouderij.'

Plaatsgebrek leidde ertoe dat Kristof en Isabel besloten om de vleesveehouderij los te koppelen van de bosbouwactiviteiten en te herbestemmen naar een nieuwe locatie, twee kilometer verderop. Daar verrees de nieuwe tentstal met 58 hokken waarin telkens plaats voor vier tot vijf stieren.

Om de stal volledig te benutten, zochten de veehouders een bijkomende vergunning om de bestaande rundveestapel van honderd vleesrunderen uit te breiden. Ze spitsten de activiteiten toe op het afmesten van stieren, vooral van het witblauwras, vanaf de leeftijd van tien maanden.

De bouw van de serrestal was in deze gemeente geen probleem. 'Een serre is niet speciaal in Lochristi', zegt Kristof. 'We hadden voor de aanvraag van de bouwvergunning rekening gehouden met een mogelijk langere termijn tot goedkeuren, maar op enkele weken hadden we de bouwvergunning al op zak.'

Van de keuze voor de tentstal is hij nog steeds overtuigd, ook na een jaar gebruik. 'We hadden bij het begin maar één doel: elk dier moest zich goed in zijn vel kunnen voelen. Als je de rust in de stal ziet, dan lijkt dat wel geslaagd.' 's Morgens zie je de zon opgaan en naar boven gaan. Een natuurlijker vorm van huisvesten kan bijna niet.'

Met de tentstal houdt het innoveren niet op ten huize Mouton. 'De bedoeling is om er ook een soort uitloopstrook bij te

creëren in combinatie met agroforestry, met hagen en bomen. Ik zou met deze huisvestingsvorm graag doorgaan om een geheel nieuw concept van rundveehouderij neer te zetten.'

Enkel nog controlefunctie

Alles in de stal loopt volautomatisch. Terwijl de weercomputer zo veel mogelijk zorgt voor het regelen van het klimaat in de stal, zorgt een voerrobot voor het dagelijks verstrekken van vers voer. 'Mijn rol als veehouder is beperkt tot controleren', gaat de vleesveehouder verder. Hij geeft aan dat hij dagelijks een controleronde maakt door de stal. 'Elke twee dagen wordt ook de voerkeuken van de voerrobot aangevuld en strooi ik de boxen in met een strooimachine. Elke week mesten we het voorste deel van de diepstrooiselboxen uit.'

Voor het behandelen van de dieren is voor in de stal extra ruimte voorzien. Tot op de dag van vandaag is deze nog niet ingericht. 'We hebben het afgelopen jaar de behandelingen per box gedaan en daarvoor een verrijdbare behandelbox ontworpen', legt Kristof nog uit. 'Het is een eenvoudig systeem, maar het werkt goed. Zo kunnen we elke week na het mesten een rondje maken en hoeven we de dieren niet telkens door de hele stal te verplaatsen om ze te behandelen, te enten of te scheren.'

De voerkeuken van de automatische voerrobot staat achter in de stal. Met het systeem is het mogelijk om de dieren drie tot vier keer per dag te voeren. De voerbak zorgt meteen ook voor het aanschuiven van voer in de voederkrib. Meer voederbeurten zijn ook mogelijk. 'Door meer keren te voeren, trek je vaker de aandacht van de stieren. Het is een extra stimulans om recht te staan en dat bevordert volgens mij ook de opname van voer.'

Als extra voordeel noemt Kristof de juistheid van voeren. 'Met een voerrobot is vijftig gram ook echt vijftig gram. En je kunt per box individueel de hoeveelheid voer sturen en de opname controleren.'

Volautomatisch voeren

De prioriteiten zijn de dieren diervriendelijk, regelmatig en correct voeren. De voerkeuken kan Kristof altijd via iPad volgen. 'Zo kunnen we zelf ook alles sturen en als er een probleem is, dan weten we dat binnen vijf minuten.'

De voerkeuken wordt elke twee dagen bevoorrad. Behalve drie soorten ruwvoer met de U-snijder, kan het voersysteem ook één te snijden bijproduct, vier halfvaste tot vaste bijproducten en nog

drie krachtvoer- of mineralenkernen bevatten.

Nu telt het rantsoen maaskuil, voordroogkuil, hooi, ccm, soja, gemalen gerst, gemalen tarwe en gemalen witloofwortels of aardappelen. 'Automatisch voeren vergt wel een andere manier van nadenken over de aangeboden producten.' Vanwege eventuele slijtage zijn nog geen natte bijproducten gebruikt. Kristof Mouton wijst ook op het aanbieden van eenzijdige pure producten. 'Alleen als je de producten ook echt puur aanbiedt in de keuken, heb je een werkelijk beeld van wat je voert aan de dieren.'

Automatisch voeren is duurder dan traditioneel voeren, maar bevalt goed. 'De voermengwagen was echt aan vervanging toe en met dit systeem konden we ook voor een kleinere voergang kiezen', zegt Kristof. Met een zelfladende voermengwagen kwam de prijs al dicht in de buurt van automatisch voeren. 'En dan heb je nog altijd een man nodig. Nu kan ik ervan uitgaan dat het voeren op het juiste moment en correct gebeurt. De dieren controleren kan ik op elk moment van de dag.'

Of de serrestal met voederrobot in de toekomst veel gebruikt zal worden in vleesveehouderij, kan Kristof Mouton nog niet echt uitmaken. Zeker niet voor wat betreft het automatisch voeren. 'Voor grote vleesveehouderijen waar arbeid de beperkende factor is, kan alleen technologie en automatisering uitkomst bieden om de arbeid op peil te houden. Dit type stal past in een ondernemende veehouderij.'

Experiment met angus

Zoeken en filosoferen over dierhouderij is continu aan de orde bij Kristof Mouton. Zo houdt hij zwart angusvee in enkele natuurgebieden in de buurt. 'Ik heb nu nog een tiental fokkoeien', klinkt het. De veestapel is afgelopen jaar gekrompen vanwege het extensieve en daardoor economisch moeilijke rendabele karakter van dit type dierhouderij.

'De stieren worden ossen gemaakt en worden met gerst en hooi van natuurgras afgemest om ze vervolgens rond een leeftijd van drie jaar af te zetten. Een karkas haalt dan een gewicht van 800 kilo met een nettorendement van pakweg 280 kilo vlees.'

Het houden van zwarte angussen blijft voorlopig bij een experiment, een neven-tak op de vetmesterij. Het verruimt wel de blik. 'Vleesveehouderij is in deze regio met dure gronden eigenlijk alleen rendabel met witblauw.'